

Clariana

Castellet i la Gornal

Ubicació

Comarca: Alt Penedès
Lloc/Adreça: Pedrera. Est de la Gornal.
Alçada: 131

Coordenades:

Latitud: 41.2495
Longitud: 1.60182
UTM Est (X): 382854
UTM Nord (Y): 4567397

Classificació

Número de fitxa: 08058 - 222
Àmbit: Patrimoni natural
Tipologia: Jaciment paleontològic
Estil / època: Neògen
Estat de conservació: Dolent
Notes de conservació: Situat a la Pedrera de la Gornal
Protecció: Inexistent
Tipus de protecció: Inexistent
Número inventari: CCAA 12929
Generalitat i altres inventaris:
Accés: Restringit
Ús actual: Productiu
Titularitat: Privada
Titular: 08057A026000410000YO
Fitxes associades:
[Pedrera Aurora](#)
Autoria de la fitxa: Núria Cabañas. Web Cultura, SCP.
Data de registre de la fitxa: dc., 17/05/2023 - 11:30

Descripció

Jaciment de formació calcària de restes de coralls constructors d'edat Miocè inferior i mitjà (Tortonian Superior - Andalusian), format per un monticle de coralls amb una base d'uns 40-50 metres de diàmetre per uns 6-7 metres d'alçada (patch-reef). Aquesta formació en la cartografia geològica de l'Institut Cartogràfic i Geològic de Catalunya està inclosa en la unitat grafiada amb l'epígraf NMLca, calcàries grises i calcarenites, d'edat Languià, Miocè mitjà. Aquesta unitat inclou bioconstruccions coral·lines i algals, amb presència abundant de foraminífers i altra fauna marina invertebrada, que constitueixen la formació de creta, nom del recurs miner que s'explota en les activitats extractives Aurora i Maria Teresa. El maig de 2007 es va dur a terme una intervenció arqueològica i paleontologia arran de la tramitació de l'ampliació de la pedrera Maria Teresa. Es van localitzar restes fòssils de fauna invertebrada en formacions marines miocenes mediterrànies: coralls, bivalves i gasteròpodes. El maig de 2016 l'Institut Català de Paleontologia Miquel Crusafont va realitzar una nova intervenció dins del projecte d'investigació "Canvis climàtics i faunístics al Miocè inferior de Catalunya. 2014-2017", amb l'objecte d'estudiar els rebliments argilosos de les cavitats càrstiques dins els dipòsits detectades a la dècada de 1990. La intervenció paleontològica coincideix amb la detecció en l'explotació de la Pedrera Maria Teresa (de l'Arboç) d'una cavitat càrstica reblerta de sediments on s'hi va recuperar restes fòssils de macro-vertebrats com una mandíbula molt completa de bòvid, un fragment de pelvis d'artiodàctil, ossos carpians i tarsals d'artiodàctil, diversos fragments de closca de tortuga i restes de petits vertebrats. La fauna recuperada inclou restes ben preservades de mamífers de mida mitjana, com bòvids o fèlids que corresponen a inicis del Miocè mitjà, més concretament a l'Aragonià mitjà, biozona MN5 (entre 16 i 13,8 milions d'anys). Exceptuant un jaciment exhaurit de Vilobí (barri de Bellver).

Observacions:

Altres noms: Pedrera Aurora o Pedrera Maria Teresa.

Història

A la dècada de 1950 es va iniciar la molta de pedra molassa per l'obtenció de blanquet. A la dècada de 1990 l'Institut de Paleontologia Miquel Crusafont (Institut Català de Paleontologia Miquel Crusafont) va realitzar treballs de suport al Dr. Lluís Cabrera en la confecció de la fitxa de la Geozona 349 de la Direcció General de Medi Natural "Castellet - La Gornal: Embassament de Foix". En el curs d'aquests treballs el paleontòleg Manel Llenas investiga rebliments argilosos de carsts dins de la formació miocena calcària de dipòsits escullosos algals d'aquesta zona. Aquests treballs donen com a resultat la localització i recuperació de restes micro-paleontològiques òssies i dentals de mamífers continentals del Miocè mitjà. L'any 1992 el paleontòleg Xavier Riu va realitzar un mostreig posterior a les voladures on va recuperar diversos equinoderms, bivalves i restes de dents de peixos teleostis. En el mes de juny de 2002 es dona d'alta aquest jaciment amb el nom de Pedrera Aurora.

Bibliografia

Inventari del Patrimoni Cultural Immoble de Catalunya. Patrimoni Arqueològic i paleontològic del terme municipal de Castellet i la Gornal. Departament de Cultura i Mitjans de Comunicació. Generalitat de Catalunya.

